

d ů v o d ů:

Nesprávné právní posouzení spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud z té okolnosti, že žalovaný nezachoval se dle čl. 348 obch. zák., neponechav koupené zboží k dispozici prodatele, vyvozuje jeho povinnost k zaplacení kupní ceny. Neprávem. Odvolací soud nevyvozuje povinnost k placení kupní ceny z opomenutí žalovaného dle čl. 347 a 348 obch. zák., nýbrž z kupní smlouvy. Právem však praví, že nemůže se žalovaný brániti proti placení kupní ceny z důvodu vadnosti dodávky, když s ní disponoval a tím zboží schválil. Dle §u 1413 obč. zák. není kupitel povinen přijmouti zboží vadné. Odmítl-li zboží vadné právem, nenastala ovšem povinnost k placení kupní ceny, protože smlouva není splněna. Žalovaný sice odmítl, přijati zaslané mu zboží jako splnění, dav je k dispozici, ale toto odmítnutí odvolal mlčky tím, že později se s kupitelem řeziva K-em dohodl tak, že mu slevu z kupní ceny poskytl, aby dřevo podržel a tedy s dřevem disponoval. To dovolatel sám v dovolání připouští. Takový čin však nelze dle §u 863 obč. zák. vyložit jinak, než, že jím beze všech pochyb žalovaný dal na jevo, že již na odmítnutí zásilky netrvá a ji jako splnění kupu přijímá, třebaš dal ji před tím k dispozici. Přijal-li kupitel zásilku, mohl by ovšem, oznámě vadu dle čl. 347 obch. zák. žádati za zrušení kupu dle pravidel §u 932 obč. zák., kdyby totiž zásilka byla vadna tak, že není k řádnému použití a vady jsou neodstranitelné. Ale toho ani žalovaný netvrdí, ba on tím, že ponechal dřevo svému odběrateli K-ovi se slevou, dal také zřejmě na jevo, že ani zrušení kupu z důvodu správy se domáhati nechce (§ 863 obč. zák.). Usuzuje tedy odvolací soud zcela správně, že žalovaný tím, že dřevo ponechal svému odběrateli K-ovi a dohodl se s ním o slevě, zřejmě zboží jako splnění kupu přijal a i od vrácení jeho a zrušení kupu upustil. Trvá-li však kup, je kupitel povinen k zaplacení kupní ceny. Nesprávným je ovšem úsudek odvolacího soudu, že prodejem K-ovi, stal-li se tento dříve, než zboží bylo přijato, a odesláním zboží na jeho adresu, bylo zboží schváleno. Tomu by tak bylo jen tehdy, kdyby žalovaný měl povinnost ve stanici určení zboží zkoumati a bylo to dle kupeckého zvyku obvyklé. Tomu však dle posudku znalce tak není, a zkoumání exportních zásilek dřeva určených k přímému odeslání do ciziny bez překládání, ponechává se kupiteli dle řádného chodu obchodu, až zásilka dojde do cizozemského místa určení. Nelze proto usuzovati v tomto případě, že zcizením zboží (před dodáním) a odesláním jeho bez zkoumání a vytčení vad bylo schváleno.

Čís. 4104.

Zaručil-li se rukojmí za splátky vyrovnacího dlužníka, neručí za celý původní dluh, jenž se stal splatným nedodržením vyrovnacích lhůt dlužníkem.

(Rozh. ze dne 27. srpna 1924, Rv II 413/24.)

Samuel H. zavázal se ve vyrovnání zaplatiti svým věřitelům 33% jich pohledávek a Lota H-ová zaručila se za tento jeho závazek. Ježto

Samuel H. vyrovnacích splátek nedodržel, domáhal se žalobce zaplacení celé své pohledávky na Samueli H-ovi i Lotě H-ové. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud zamítl žalobu ohledně Loty H-ové. Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání

Důvody:

Dovolatel vytýká, že odvolací soud nesprávně posoudil po stránce právní obsah soudního vyrovnání, uzavřeného žalovanými Samuelem H-em s jeho věřiteli, k němuž jako rukojmí a plátkyně přistoupila Lota H-ová. Neprávem. Dle vyrovnání splatiti má dlužník Samuel H. věřitelům 35% jejich pohledávek ve 3 lhůtách, splatných 15. srpna 1923, 15. listopadu 1923 a 15. ledna 1924. Za tento závazek ručí Lota H-ová. K tomuto ujednání připojeno další ustanovení, že, nezaplatí-li dlužník splátku během 8 dní po splatnosti, nejen splátky, nýbrž celý původní dluh bude splatným. Výklad, který dovolatel snaží se dáti této úmluvě pro ručení Loty H-ové, že se zaručila nejen za 35% kvotu, nýbrž za celý dluh v případě prodlení se splátkami, nelze udržeti. V úmluvě jasně je řečeno, že Lota H-ová ručí za »tento« závazek a zřejmě je míněn závazek v předešlé větě uvedený, tedy závazek k zaplacení 35%ní kvoty. Těmuž svědčí i ustanovení, že, nezaplatí-li dlužník do osmi dnů jednu lhůtu, bude splatný celý »původní« dluh. Původní dluh byl jen dluhem Samuela H-a a tedy jen tento oživil, když o tom, že Lota H-ová i v tomto případě za celý dluh ručí, v dohodě nic obsaženo není, a původní dluh ani jejím dluhem nebyl. I kdyby se považoval obsah ujednání o objemu ručení Loty H-ové za nejasný, slušelo by ho vyložiti ve prospěch její, protože dle §u 915 první věty obč. zák. při jednostranně závazných smlouvách má se nejasný výraz vyložiti tak, že dlužník chtěl převzít závazek menší. Neprávem dovolává se žalobce vykládacího pravidla druhé věty §u 915 obč. zák., že sluší stať o zaručení vyložiti v neprospěch Loty H-ové proto, že ona použila nejasného výrazu. Vždyť jednak ani nebylo tvrzeno v první stolici, a je tedy nedovolenou novotou, že Lota H-ová použila onoho výrazu, když nebylo vůbec na přetřes vzato, od koho doslov vyrovnacího návrhu pochází, a s druhé strany vykládací pravidlo druhé věty §u 915 obč. zák. platí jen pro smlouvy dvoustranně závazné, jakou záruční úmluva není. Není také správně, že zástupce Loty H-ové při jednání doznal, že přistoupila k dluhu svého manžela jako rukojmí a plátkyně. Doznal jen doslov narovnání a že ve smyslu tohoto vyrovnání Lota H-ová k dluhu Samuela H-a jako rukojmí a plátkyně přistoupila. Ale nebylo nijak doznáno, že přistoupila k dluhu v původní výši, protože doslov narovnání toho neobsahoval.

Čís. 4105.

Zahájená rozenře.

Na totožnosti stran nemění ničeho, že vystupují v různých rolích, a že vzhledem k tomu přizpůsobily své žalobní návrhy.